

Полковникътъ, като се взира дълго въ лицето ѝ, запитва я:

— Ти ли носи знамето? — Да, азъ го носихъ.

Турчинътъ се вжси свирепо.

— Твоя работа ли е това? Ти си жена и тръбва да си гледашъ къщата. Защо бунтуваши народа?

— Народътъ самъ се вдигна и азъ не можахъ да остана съ кораво сърдце.

— Сега те пращамъ предъ съда да те обесятъ.

Райна бъ вързана. 10 войници я конвоираха, развеждаха я ту въ една тъмница, ту въ друга. Разпитваха я еднажъ, дважъ, петь-десет пъти. Най-сетне на товариха я въ една каруца и заедно съ майка ѝ я откараха въ Т.-Пазарджикъ. Хвърлена въ затвора, тя премалнъ отъ гладъ и студъ. Изпитваха я разни бейове, следователи и съдии. Всички, като се научиха, че народътъ я нарича „Райна Княгиня“, смъяха се злъчно и я питаха:

— Ти българска царица ли си? — Защо уши знамето, защо го носи? Имаше ли калпакъ, ножъ, револверъ, пушка?

Райна, убита отъ слабост и мжки, отговаря:

— Вие казвате, че съмъ българска царица. Азъ съмъ скромна учителка. Ушихъ знамето, защото войводата ми заповѣда. — Носихъ го, защото народътъ искаше. Нѣмахъ калпакъ, нито пушка, но сабя и револверъ имахъ.

Турцитъ викатъ и псуватъ; туркинитъ я плюятъ и я замърятъ съ нечистотии.

Отъ Т.-Пазарджикъ я закараха въ Пловдивъ. Кушица кадъни я прѣсрещатъ; крѣскатъ: ето българската царица! Плюятъ, хвърлятъ камъни, пръстъ, яйца. Закараха я въ конака да я сѫди съдъ. Изпитватъ я много пъти. Затварятъ я въ едно подземие съ плесеня сали мокри зидове. Тъмно като въ гробъ. Воня страшна. Райна се свива на кълбо и се моли на Бога да я прибере при